

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան դին և Պոլսոյ համար 150 դ.
» Գաւառաց » 160 »
» Ստոր երկրներու » 180 »
Ղեկավարաց և Պոլսոյ » 75 »
» Գաւառաց » 80 »
Խորաքանդակ թերթի դին 60 դ.
Շանուշեան տողը մէկ անգամի հա-
մար 2 դուրոշ, երկու անգամի հա-
մար 60 փարոյ, աւելի անգամներ-
քու համար 40 փարոյ :

Լ Բ Ա Գ Ի Ր

ՌԱՍԿԱՆԱՆ ԱՋԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ 7 ՆՈՅԵՄԲԵՐ
ՌԱՍԿԱՆԱՆ

Ռուսիոյ կառավարութեան երե-
ւան համար պահանջը վարկի մաս-
նունն ուղարկութիւնը դէպ Սերեբը
գարձուցելու մտքերն յայտնուի :

Գաղղիոյ ներքին գործերու վիճա-
կին արդէն կառավարելու համար այս-
րանք, իստալա Հոսիի խնդիրը լուծելու
Պառլիմենտի անդամներն իշխանութիւնը
վերջնականօրէն որոշ միակ դորտուր պաշտ-
պանն էր Նաբոլէոնը : Բաւական ալ յար-
մար առիթ կը գտնէ 1856 թ. դաշնագ-
րութեան վերաբերեալ իշխանութիւնը
Սեւ ծովու մէջ իր նաւակաւ դորտու-
թիւնը ստանալու որոշ յօդուածին
փոխարինութիւն առաջարկելով :

Գեա ճշտել յայտնի չէ թէ Գաղ-
ղիոյ անդամներն իշխանութեան
կան ստուեր են այս առաջարկութեան
բայց ընդհանրապէս կը կարծուի թէ
ստանայ ծանր դժուարութեան առիթ
ըլլալու կրնայ խնդիրը կարգադրուի :

Գաղղիոյ եւ Գերմանիոյ պատերազմը
կը շարունակէ եւ շատով վերանայուն
առաջիկայ յայտնուի Գաղղիացիք վա-
րկանակ բաղդին շարունակելով հար-
ուածներէն ընկճելով լքանելու, նոր
ուժ, նոր աշխոյժ եւ նոր եռանդ կը
քաղեն : Այդ պինդ պատուով զոհողուն
որիչ ստան Նիկոմիտիոյ կը յաղթէ եւ
ամեն զոհողութիւն յանձն առնուի կու-
ստայ կը խորհին որ եթէ Բրուսելոյ
թաղաքին ուղիւ կերպով հաշտու-
թիւն ընեն, Գաղղիոյ Գերմանիոյ բա-
րոկը պիտի ըլլայ քանի որ հաշտու-
թիւնը տեսէ, ուստի միտու ընեն դը-
րած են մինչեւ վերջը կուտի թէ եւ
փարիզ առնուի թէ եւ բոլոր երկիրն
աւերակ դառնայ : 1808 թ. Սպանիոյ
պատերազմը որոյ մէջ Նաբոլէոն ա-
ռաջինի յաղթող լեղէններն երկիրն
ամեն կողմն ստիպուել էին մայրաքաղա-
քն առնելէ ետեւ ալ չկրնային Սպա-
նիական ազգը նուաճել, եւ անոր յա-
մառ ընդգրկուած իշխանութեան լնկ-
ճեցան : Նոյնպէս 1813 թ. Ռուսական
պատերազմը որոյ մէջ Նաբոլէոն առ-
ջին չորս մեծ հակառակորդ վատա-
կելէ եւ Մոսկուայի տիրելէ ետեւ ալ չը-
կրնայ ազգը խնայողներն եւ վեր-
ջապէս ինք յաղթուեցաւ, օրինակ բըւ-
նաժ են իրենց :

Ստուգել, եթէ Գաղղիացիոյ ազ-
գին այս յաւատարմական դիտարկու-
թեան վրայ յամուի մնայ, պատերազ-
մին վերջնական քաջալերական չեղելի
Գերմանացիոյ համար Շատ հաւանա-
կան է որ դործն այս պատերազմի հա-
ջնակներն եւ Սեւ ծովու դէպքն ետեւ
փառաւոր հաշտութեան մ'առիթը
փակցնեն իսկ վրայ շարադրող զոհուն
Չափազանց փառաւորութիւնն իր չա-
փազանց փառանքներն ունի : Նաբոլէոն
ներս ասոր փորձը կրեցին, կրնայ ըլլալ
որ վ. Կիլիսիոյ տիրելէ, վասն զի նոյն դերն

է որ կը խաղայ հիմա Բրուսելոյ թա-
ղաքը : Փառաւորութեան միտա-
նայրոյն Գ. պատերազմը, անխնայու-
թեամբ Գերմանիոյ վրայ յարձակեցաւ,
եւ իր պատիւը կրեց : յաղթուեցան իր
դորքերը եւ ինք ալ գերի ինկաւ : Կիլի-
սիոյ թաղաքներն եւ Կիսիոյ Պիոմոնթը գտն
չեղան իրենց թէնամուտն յաղթելով
նոյնքին ազգն ալ պատժել, որ բնա-
պատախանաւոր : չէր Նաբոլէոնի բնա-
ձին : հաշտութեան ուղիւ ազգը մոտիկ
չըլլին եւ յաւանքով որ Գաղղիոյ մէջ
իրենց դորտութեան գիտադրող վրայ
եւ փարիզ անպաշտպան վիճակի մէջ
էր : յաւանքով քաղցին, համար փարիզի
առջեւ : բայց չկրնային ներս մտնել : առ-
ջապէս բերդեր եւ գիտակալներ մըտա-
ղիլ ժողովուրդ մը գտան իրենց գէտ
եւ կանգ առին : պաշտպանին փարիզ
ուժերով եւրոպական լքուելով, մը-
տիկ ընող չեղաւ : եւ դառնալ չէր կըր-
նար ըլլալ զի անպատախանութիւն էր : դի-
մանիլ Գաղղիոյ անպատախանութիւն
հարկ էր անպատախան փարիզն առնուի :
կա մ'առաջարկուելով կա մ'առաջարկուելով
երկու ըն ալ դժուար դործն : Առաջի-
կին համար բաղնիքի հեռաձիգ չեւ
մեծ թնդանութիւն պէտք էին դորտ
Գերմանիայէն բերել հարկ կըլլար,
երկրորդին համար ալ անխնայ պէտք
էին : Չմտալ կը հասնէր, պաշտպան փա-
րիզը թիւնը կը դժուարանար : Գաղ-
ղիացիք ժամանակ կը գտնէին պատ-
րաստուելու, զոհանալու, եւ գործը
կը ծանրանար : Ինք ալ այսպէս եղաւ
երկու տանէ : Ե վեր փարիզի պաշտպա-
նը կը տեսէ : ամեն մ'ի վեր կը լը-
լանէ թէ Բրուսելոյ պայտը վաղը
ուժերով թիւնն պիտի սկսին, դեռ
բան մ'ըլլած չեն : ընդհանրապէս Գաղ-
ղիացիք երեք չորս հարիւր հազար
մարդ զինուորակ բաղնիքի թնդանութիւն
գէտ եւ միւրը պատերազմելով գաւա-
րաձանակներն սկսան, Գերմանական
զօրաց ձեռքն եղած գերբերէն մէկ
քանին առնուի պաշտպանն ներքը չըլ-
լանի : ընդարձակեցին, եւ փարիզի չը-
լանայ բերդերուն հեռաձիգ թնդա-
նութիւնը Գերմանացիոյ շնամ մարտ-
կայները քանդեցին, որով փարիզի ուժ-
քաղութեան թիւնն աւելի դժուարացաւ :
Միւս կողմէն Գաղղիոյ դառնալ
մէջ բանակայ կազմութիւնն օր քան
զօր յառաջ կերպով : Բարի բանակն
հարիւր հազարէն աւելի, զօրութեան
հասնելով յարձակողական սկսած եւ
Բրուսելոյ մէկ զօրաբանակին յաղ-
թելով Յոլլանդի թիւնը շնամ է : Ին-
քի մէջ Պիւրթուրը զօրաբանակն հրա-
մանին տակ ուրիշ մեծ բանակ մը կը
կազմուի եւ այսօր քաղցն ան ալ յար-
ձակողականի պիտի սկսի : Ասոնց վրայ
սեւեռելով խնամ եւ ցուրտ օդերը,
որը Գերմանական զօրաց մէջ զանա-
զան հիւանդութիւններ ծարակելու
պատճառ : եղած են, պարէնի նուազու-
թիւնը, Գերմանիայէն պաշտպաններն

յուն դժուարութիւնները, գիտաւ կըր-
նայ հասկցուիլ որ Գերմանական բա-
նակները եթէ ոչ վտանգաւոր, դոնէ
դժուարն պարտադաներու մէջ կը դա-
նուին :

Գաղղիական Ֆրիւարո լրագիրը վեր-
ջին օրերս վերադիմէ մէջ գտնաւորա-
պատերազմական մեծ ժողովուրդ վրայ
արժանապատա տղիւրէ ստացած
քանի մը քեղեկութիւններ կուտայ, ու-
րոյցն էր տեսնուի թէ Գերմանական
զօրաց հրամանատարներուն մէջ կարծ-
եացան համաձայնութիւն ինկած է փա-
րիզի պաշտպան շարունակելու մասին :
Մինչեւ առաջ Գերմանիկ Շարլ Իշ-
խանը իստալա Գերմանական զօրաց
միտաւանդ փարիզը պաշտպանելու համար
վիճակներն Գաղղիոյ պաշտպանողական
հզօր պատերազմութիւնները իտալադ-
րեր, եւ փարիզն առնելու ամենամեծ
դժուարութիւններն եւ անյայտու-
թեան փառանքները ցոյց տուեր է :

Ասոր վրայ խորհարդ եղիլ է թէ
պէտք է փարիզի պաշտպանը վերջը
նեւ կամ զօրքերը Գաղղիոյ զանազան
կողմերը ցրուելով : հոն հաստատուել,
եւ կամ եւ քաջուիլ :
Ֆրանկլանի զօրապետը կարծիք
յայտնէր թէ փարիզի պաշտպանը
որ Մոլթիէ զօրապետին չկողմանան
յատակադիմէր, պատերազմին սկսած
ժամանակի յաղող հաւանականութիւն-
ները չընծայեր հիմա փարիզը որ յան-
պարտաւոր առնուի կը յաւանքէր
պաշտպանողական հզօր միջոցներ չու-
նենալուն եւ մէջն ալ անխնայութիւն
տիրած ըլլալուն համար : հիմա առաւ
պաշտպանը կը զինուորական մեծ զօր-
ութիւն ունի, եւ յարձակումը փանելու
համար հայրենասիրական սերս միտ-
թիւն ցոյց կուտայ : Միւս կողմէն,
փարիզի շրջակայ բերդերը զօրս գիւ-
րութեամբ առնուի կը յաւանքին, եր-
կար գիտնալու կարող ըլլանին հա-
կըցուլին : Եթէ մէկ քանին առնուելու
ալ ըլլայ պաշտպանն աշխատութիւն-
ները դարձնալ չեն կրնար յառաջ եր-
թուլ : հարկ կըլլայ փարիզի բուն պա-
րիզի թնդանութիւններուն կրակին եւ
պաշտպանը յոստանալ գիտնողութիւն-
նը հետ կուտիլ : այս ալ շատ ժամա-
նակի կարօտ է, որոյ միջոցին ձեռն
ալ վրայ հասնելով կրնայ պաշտպանը
գիտնողութիւնն աւելի մտահոգել ը-
լալ Գերմանական զօրաց : « Ռուսի, ը-
ստա Ֆրանկլանի զօրապետը, պէտք
է կամ պաշտպանը վերջնալ, կամ
անխնայապէս ուժերով թիւնն սկսե-
լով, քանի մը կողմէ մէկանց ալ ազ-
եւ բուռն յարձակում մ'ընել : Ասոր
համար հարկ կըլլայ հարկ եղածին չափ
շատ զօրք հանել եւ անխնայ մարդ-
կործանելն աւելնալ առնուլ : մէկ
իստեղծ, այս խաղը շատ ծանր է, բայց
յաղթութիւնն հաւանաւոր : »
Իրիշ զօրապետ մ'ալ Ֆրանկլան

թէ յիս համակարծիք դառնուելով այս-
պէս ըսեր է :

« Մեր զօրքերը Գաղղիոյ երկրին
զանազան կողմերը ցրուել կը յարմա-
րի : Ստով պատերազմն աւելի կը ինկա-
րենք, որ արդէն շատ տղերաներ եւ
երկար եղաւ մեր զօրաց համար, եւ
երբ լինալին այս յայտնի չէ : Մնայ
որ, Գաղղիոյ ժողովուրդը կատարելութե-
նէն ներքին է, զատ, եւրոպական դեռ
պատակաւորութիւնն ալ կրնայ քոյրքել
այդ բանին դէմ եւ մեզ գտնալիք ու
անպատախան կերպիւ եւ քաջաւորութե-
ան պիտի »

Ֆրանկլանի Շարլ իշխանն ալ Ֆրա-
նկլանի զօրապետին կարծեաց հետ
միտաւորութեամբ է : « Պէտք է չուժով
յարձակում ընել փարիզի վրայ : եւ ե-
թէ չյաղթուի, ժամանակ կրնանք ունե-
նալ կանոնադրապէս լքելի դառնալ
քաջուիլ եւ ձեռն հոն անցնել »

« Այս ամեն հրաւիրումը ուստի
թիւն է : « Ե քաջուիլ բնաւ երբեք չու-
նիլ է թագաւորը կուտի անդանին
զանքելով, եւ քաջուիլ յաւանքնա-
կան ամբի մը կըլլայ Բրուսելոյ : Աւելի
լաւ է որ ամեն ալ փարիզի պաշտպա-
ններուն ներքին մտնենք : »

Ասոր վրայ բաւական վիճաբա-
նութիւն ըլլալէ ետեւ Ֆրանկլանի զօ-
րապետին կարծիքը միայն դորտա-
րելի համարուելով, քանի մը մանր
փոխաւորութիւններով ընդունուել է :

« Ամեն կողմէն ուժերով եւ փա-
րիզ, եւ բոլոր պատերազմ զօրքերով
միտահանուա յարձակում մ'ընել »

Այս օրոյցուն ըլլալէն ի վեր 20
25 օր է, եւ դեռ ուժակածութեան
ձայն չկայ :

Անդրական Սթանտարտ լրագիրն
հետեւեալ մտքերը կը հրատարակէ :

« Եթէ Գաղղիոյ հիմա հաշտութեան
ընդունիլ ոչ չափ ժամանակ որ այն
հաշտութեան տեսէ, Գերմանիոյ բա-
րոկը պիտի ըլլայ : Գաղղիոյ իշխանը
յաւանքաւորական չէ, մեծ քաղաքները
կը զինուորին, եւ մեծամեծ բանակ-
ներ կը կազմուին : Չենք կարծել որ
Մէյն անձնատուութիւնը պատերազ-
մին վերջ գնէ : Հաւատով ենք որ
Գերմանիոյ դրակը ուղիւ դառնա-
ները շատ ծանր պիտի հասնին իրեն »

Մոսկուայի կաղէթ լրագիրը կը
թէ Գաղղիոյ երկու թնդանի ունի իր
գէտ, Նաբոլէոնի մեծաւորութիւն-
ներն եւ Բրուսելոյ մեծաւորութիւն
վտանգաւոր է նոյն իսկ Բրուսելոյ ալ
որ մեծ պէտք ունի խաղաղութեան :
բայց բնականաբար կը նպաստէ անոր
վտանգի աւելի գիտնալէ եւ իրեն կայս-
րութեան հետ հաշտութեան կնքել
քանի թէ Գաղղիոյ :

Շթուլ կարտէն կը գրեն թէ Պա-
րիզիոյ եւ Վերմիլիոյ արքայութիւնը
միտաւոր խորհրդով որոշել են անա-
շտելի Բրուսելոյ թաղաքներն, որ

պատերազմին չուտով վերջ տայ՝ այն-
պիսի պայմաններով, որք թէ՛ Գեր-
մանիոյ շահույց պատասխանեն եւ թէ՛
Գաղղիոյ դերադպարութիւնը չափա-
զանց չվերաւորեն եւ անհաշտ թըշ-
նամի չընեն զայն իրենց դէմ:

Այս ջանքը կերելի թէ Ռուսիոյ
կայսեր նոյն մոտ Բրուսիլով թաղաւ-
րին ուղղած մէկ նոր նամակին հետ
յարաբերութիւն ունի:

Հոնարայէն Գորէսթոնաւան Հափաս
ըրազին գրուած նամակի մը հետեւե-
տալ տողերն ալ նշանակութեան ար-
ժանի են:

«Արդէն իմացուցի ձեզ թէ վեր-
ապրի մէջ Պետարովսկան մեքենա-
յութիւնները կը ներթուրեն Պ. Պիտ-
մարք Եւրոպիոյ դժգոհութիւն պատ-
ճառող պատերազմին դժուարութիւն-
ներէն ազատելու փափաքելով, առանց
երկիր գրաւելու դիտաւորութենէն
եւ կենտրոն Եւրոպիոյ կայսեր եւ
կայսրուհոյն հետ բանակցութեան մը-
տաւ:

«Ստորոգէ որ ինչո՞ք թաղաւորին
կողմէն պատաշաճաւոր մը Զարդէլըրով
գնաց Լոթէնի կայսրուհոյն իմացնելու
թէ թաղաւորը 250000 բնակիչ ունե-
ցող մաս մը տեղով եւ Սթրասպուրկով
գոհ կըլլայ, եթէ դաճակողոյս կայս-
րուհին իրեն խնամակալուէի Գաղ-
ղիոյ հաղորդութիւն կընէ յանձն առ-
նու: Լոթէնի կայսրուհին կըսէ թէ
այս առաջարկութիւնը չէ ընդունել,
ինչպէս նաեւ Նաթթէն իշխանին այն
մոտք ըրած յորդորները, եւ պատաս-
խանք է թէ ինք բնաւ յանձն չառ-
նուր բանակցութեան մասնէ: քանի որ
թշնամին Գաղղիոյ հաղին մէջն ըլլայ եւ
երկիր տարւ խնդիր ըլլայ»:

Անգղիական թայմզ լրագիրը որ
Գաղղիացոց բարեկամ չէ, հետեւեա-
լը կը հրատարակէ:

«Գերմանացիք տակաւին փարիզ
մտնելէ իսպառ հեռու են, եթէ այդ-
մոնելը պատերազմով պիտի ըլլայ:
Մեծ մեծ բաներ կը լսէինք որ պիտի
ընէին: Բայց բան մը չլրացան ընել:
Փարիզի շրջակայ ամրոցներուն դէմ եւ
ոչ մէկ մարտից մը հաստատելու կա-
րող եղանակ հաղիւ մարտից մը կը հաս-
տատեն եւ թնդանոթները կը շարեն,
իսկոյն ամրոցներէն արձակուած ան-
վերջ հարուածներով կը ջլտնջան ին-
քաբիլի շրջակայ գետնները Գաղղի-
ացիք այնպէս լաւ չափած են, որ ի-
րենց ամենէն ապուշ թնդանոթնաձիգը
չկրնար նպատակէն վրիպիլ: Եթէ մի-
այն ձեւով տեղացոյցին վրայ նայի եւ
թուանշանները կարգայ: Ասոր մէկ
ապացոյցն ըսեմ: Վերջին օրերս առա-
ւուտ մը թանձր մէդ կար հոս Գեր-
մանացիք պատեհ առիթ համարելով
Մօնթըրթի շրջակայները մարտից
մը հաստատելու աշխատեցան ամենայն
փութով անոթութեամբ: Արդ, Մօնթը-
րթի շրջանի բերդն անոնց դէմ կրակ մը
բացու մէկէն մէկ՝ առանց տեսնելու,
եւ Բրուսիլացոց աշխատութիւնն ար-
դիւնք, որ բաւական զարմացուց զա-
նոնք, Գրեթէ ամեն օր ծածկաբար
մարտից կը շինեն, եւ երեւան հա-
նելուն պէս կը քանդուին»:

Նոյն լրագիրին թղթակցը նաեւ
հետեւեալը կը գրէ վերապէն հօդաւ:
27 թուով:

«Պարէնի խնդիրը ծանրացաւ: շըր-
ջակայ զաղաքներէն ու գետերէն նը-
ստոր ստանալու ժամանակն անցաւ:

Գաղղիացոց աղաւտ-հրացանաւորները
վերջ տուին իւհանի մանր խուճիւ-
րուն արշաւանացը, որք Գաղղիոյ եր-
կիրները պարտելով ուղղաձիւն կընէին:

Աղաւտ-հրացանաւորները վերջին օ-
րերս Տրէօի մօտ Գերմանացոց տասն
հազարէն կառք պաշարը դարձուցին»:

Գաղղիական Նուվէլ լրագրին խօս-
քին նայելով, փարիզի մէջ նոյեմբերի
սկիզբը 40000 ձի, 168000 եղն, եւ
16000 ոչխար կար, որով մինչեւ դեկտ-
15 թարմ միս կրնան ուտել փարիզի
բնակիչները: Այն ժամանակէն ետեւ
ալ հինգ շաբաթ բաւելիք աղած միս
կայ:

Յիւստին լրագիրն ալ կըսէ թէ փա-
րիզի մէջ հացը յունար 1 էն ետեւ
բաժինով պիտի տրուի բնակչոց:

Փարիզի մէջ բժշկութիւն տղրի-
ւու պատճառաւ մնացած Հոյ պրոտա-
նի մը Պ. Կարապետ ձեռագրեալ հօդա-
12 թուով իր հօրը նամակ մը գրած է,
որոյ մէջ հետեւեալ անդիւրեկութիւնները
կուտայ փարիզի ներկայ վիճակին վը-
րայ:

«Դիտէք անշուշտ որ մենք չորս
շաբաթէն ի վեր պաշարուած ենք: Այս
պատճառաւ նամակ օգտաւորելով կը
գրեմ, քանզի հիմա մեր թղթատարը
օգտաւորելն է: Մենք հոս հանգիստ
ենք: Երկու ամսուան ուտելիք ունինք,
բայց աւելի ժամանակ բաւելու հա-
մար ձեռք միս ալ կը ծախուի, որուն
համը եւ ալ տալ: Եղի միտէն տարբե-
րութիւն չունի Վիեննայի շատ առաւել
է, տարի մը կրնայ բաւել այնքան ալ վիշ
տմիս կը բաւէ: Բայց ամեն բան կըր-
նապատիկ ու եռապատիկ ողած է:
Գաւեր դատարանական վիճակին Բը-
րլանները վերապէս Մենթ-Ժեմէն,
Մօնթըրթի, Պօնտի անտառը, Զօա-
դի-Լըրօն, Բըրլանի անտառը կը բնա-
կին: Գանի մը անգամ ուղեցին մօտե-
նալ: Բայց մեր բերդերն ու ամրոցնե-
րը ստանիկ ուժով եւ քիչքիչ զանա-
պիտեցան որ հիմա մօտենայէ յուսահա-
տած են: Հոս 400000 զինեալ քաղա-
քացի պատրաստ կը կենան գիշեր յո-
րեկ: 200000 է չափ ալ կանոնաւոր
զօրք կայ: որք փարիզի բոլորակը թըշ-
նամնայ դէմ կեցած են: Հոս հաղար-
ներով Բրուսիլացի դերի ունինք պա-
տերազմի մէջ բռնուած: Անանկ վըս-
տահութիւն կայ հոս որ Բրուսիլացիք
ամբողջաբար իրենց դերեզմանը Գաղ-
ղիոյ մէջ պիտի մտնեն: Մէկ բան մը
կայ վստահ: Ժողովրդին մէջ զանազան
գաղափարի տէր մարդիկ կան: քանի
մը անգամ խառնութիւն ելաւ: Բայց
մեծագոյն մասը համաւոր են, կը յու-
գորեն իրար որ պատերազմը վերջա-
նապէս ետեւ ներքին վիճակներ շարու-
նակեն: Ռուսի եւ ալ միւսքս զրեւ
եւ: որ փարիզ պաշարուածին ազատա-
ծին պէս Պէլքիք կամ ուրիշ տեղ մը
երթան: որպէս զի ներքին քաղաքա-
կան կռիւներուն ժամանակ հոս չի
զանուրիմ: . . . »

Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգաց
կրանթ նախագահը փարիզի Ամերիկ-
եան դեսպան Պ. Վալդըրին նամակ
մը գրելով Գերմանիայի յայտնեց ներ-
կայ դեսպանական բանակցութեանց
մէջ Գաղղիոյ համակրական ընթացք
մը բռնած ըլլալուն վրայ: Կրանթ
նախագահն յայտնեց իսկ համա-
զոր մը կայ յայտնէ թէ փարիզ անառիկ
է, եւ ըրած գիւմարութիւնը եթէ
Գաղղիոյ դաւաճանքէն ձեռնուու-
թիւն գտնէ, Գաղղիա կաղաւթի, եւ
«հասարակական կառավարութեան
հաստատութիւնը կապահովի, որ Ա-
մերիկայի Ժողովրդեան համար գըր-
խաւոր բանն է»:

Գաղղիոյ մէջ Բրուսիլ ի ծաղեալ
լրտեսներէ գտաւ Գաղղիացի լրտեսնե-
ր ալ կան, որք Բրուսիլացոց մէջ վարձք
ստանալով վատաբար լրտեսութիւն
կընեն:

Հօկա. 30ին երկու Գաղղիացի լըր-
տես վճի դաւաւին մէջ բռնուելով
Պրիւսիան տարուեցան, մէկը Ժօզէֆ

Սամուէլ անունով հրեայ մը, միւսն ալ
վարժապետ մը, որք օրական 100 Ֆը-
րանք ստանալով բրուսիլացոց մէջ, ճան-
բայ կը ցուցնէին անոնց, եւ վտանգ
կամ դիմադրութիւն կեցած ժամանակ
խնաց կուտային:

Այս երկու թշուառականներն հրա-
ցանք բռնուեցան:

Իւրիշ չորս Գաղղիացիք ալ Տրէօ
քաղաքին մէջ հրացանի բռնուեցան,
երկուքը լրտեսութեան պատճառաւ,
եւ երկուքն ալ որ վիշուոր էին, իրենց
հրամանատարներուն դէմ ստահակու-
թիւն ըրած ըլլալուն համար:

Ֆիօրէնցոյէն նոյեմբեր 16 թը-
ւով լըր կուտան թէ Ֆիօրիտաիս պէյը,
(խաւիկոյ արքունեաց քով Օսման
դեսպան), նոյն օրը վերջիւ իմա-
նուէլ թաղաւորին ներկայանալով դես-
պանական վարչադրերը մատուցել է:

Կրտսի թէ Հոռոմի դրաւումն ե-
րեւմտականական Ժողովոյ վաւերացու-
մէն ընդունածին պէս, թաղաւորն
Հոռոմ պիտի երթայ:

1856ի դաշնագրով թնդանոթայ Ռու-
սիոյ ըրած առաջարկութիւնը ծանր
տաղաւորութիւն մ'ըրեր է Ֆիօրէնցոյի
մէջ, ինչպէս որ Լոնտոնայի վիճակն
եւ թուրքի մէջ ալ ըրած է:

Մատրիաէն նոյ. 16 թուով հեռա-
դիր մը կը ծանուցանէ թէ երեսու-
խանայ Ժողովը Առթիւ դուքսին (ի-
տալիոյ թաղաւորին կրտսեր որդւոյն)
Սպանիոյ դաճուն համար ընտրելու-
թիւնը քուէի դնելով, 191 քուէով ըն-
դունել է:

Ահաւատիկ քուէից բաժանումը	
Առթիւ դուքսին համար	191
Հատարակապետութեան	63
Մօնթըրթիի դուքսին	27
Լաբարթէրօի	8
Տօն Արթիւնի	2
Մօնթըրթիի դուքսը	1
ձերմակ քուէ	19

Պէրլինէն նոյեմբեր 5 թուով վի-
էնայի վանտէրէր լրագրին քաշուած
հեռագիր մը հետեւեալ կարեւորութե-
րը կուտայ:

«Ռուսիոյ բողճանաց համեմատ,
Գերմանական կառավարութիւնը 1856ի
դաշնագրութեան վերաքննութիւնը
պիտի առաջարկէ պատերազմէն ետեւ:

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգղոսա 16 նոյ.

Լոնտոնայէն հեռագիր մը կը ծա-
նուցանէ թէ Լորտ Կրանթիլ բացորոշա-
պէս յայտնել է թէ Մեդ զիւս ՀՀան-
դուրմիր երեքք որ Սեւ ծովու չէզո-
քութիւնն աւրուի, եւ ասոր համար ի
դէն գիւմարութիւն պատրաստ է:

Պրիւսի 19 նոյ.

Ջրոյց կայ թէ Մեդ զիւս նաւա-
տարմին հրաման եղեր է որ ճանրաց
երկու պատրաստուի:

Կը հաւատան թէ Կորչուքով իշ-
խանին շրջաբերականը Գաղղիոյ եւ
Բրուսիլոյ հաղորդուած չէ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսիոյ կառավարութեան շըր-
ջաբերական ծանուցադիրն երեքքա-
թիւն օրը Բարձր. Մեծ. Եւրոպոյի
տրուեցաւ Ռուսիոյ դեսպանական գոր-
ծակատար Պ. Տը Սթայի ձեռքը:

Ջորք. քաղաքի իրիկուն տէրութեան
նախարարները Մեծ. Եւրոպոյի նա-
խարհութեամբ արտաքոյ կարգի
խորհուրդ մ'ըրին յիշեալ ծանուցա-
դիրն արուելիք պատասխանին վրայ
խորհրդակցելու համար:

Լոնտոնայի նայելով, ծանուցադի-

րեն սպառնական ձեւ չունի, այլ մի-
այն առաջարկութիւն մ'է դաշնակից
տէրութեանց որ Սեւ ծովու մէջ Ռու-
սիոյ նաւական զօրութիւնը սահմանա-
ւորող պայմանը չափաւորի, որովհետեւ
այն պայմանը Ռուսաց ազգին ինքնա-
սիրտութիւնը կը վիրաւորէ:

Յայտնի չէ տակաւին թէ Բ. Ղա-
ւըն ինչ օրոշում ըրած է: Բայց կը
կարծուի թէ միւս դաշնակից տէ-
րութեանց հետ համաձայնելով արժան
եղած ընթացքը պիտի բռնէ:

Կրտսի թէ Մեծ. Եւրոպոյն իմա-
ցուցեր է Ռուսաց Պատրիարքին թէ
կայսերական կառավարութիւնը հա-
ւանութիւն կուտայ Պալլադիական
ինդոյն կրօնական մասը բաժնու
համար ընդ հանուր եկի դեցական ժո-
ղով դուստրելու:

Ռուսաց Անթիպոլի լրագիրն այս
լուրը տալէ ետեւ կաւեցնէ թէ՛
գուժարուելիք ընդհանրական ժողո-
վին մէջ Հայոց եւ ուրիշ քրիստոնեաց
ազգաց եկեղեցականներ ալ ներկայ
դատուելու պիտի հրաւիրուին:

Հինգշաբթի օրը Բարձր. Մեծ եւ
պարքուն եւ տէրութեան նախարար-
ներն Արհեստից վարժարանին (Մեք-
թէպէ-Մէնայի) աշակերտաց ընտե-
թեանը ներկայ դատուելով, դոճու-
թեամբ տեսնեն որ զգալի յառաջդի-
մութիւն ըրած են:

Առեւտրական գործոց եւ հասա-
րակաց կրթութեան պաշտօնատուներն
Այս-Յօփայի գիւմարը Մալիէին աւելի
տեղը փոխադրուեցան:

Կրտսի թէ Առեւտրական հ'ն պաշ-
տօնատուներ պիտի վճի, եւ տեղը ու-
տիկանութեան պաշտօնատուն պիտի
շինուի:

Հատարակց կրթութեան մեծ խոր-
հրդին նախագահ Մի. Նիքի Էֆէնային
որ անցեալներն յատուկ պաշտօնով Ե-
րուսաղէմ գոյցած էր, շաբաթ օրը Կ-
Պոլիս վերադարձաւ:

ՌԵՔՆԵ

Լրագրոյս խմբագիր Տօրէնն իր
յատուկ շնորհակալութիւնը կուղերձէ
Հայկենիքի, Դիտակի եւ Մեծմուսլի-
Հալապի Մեծ. Խմբագրատանոց, ի-
րենց պատուական թերթերուն մէջ
յայտնած կարեկցական զգայմանց հա-
մար:

Իսթ. Կրտս. 47 նոյեմբեր
Բամպակ, Մ. Ն. Օ. Սյ:
Կախուած 42000 հակ.
Գինը կը բռնուի:
Լոնտոնայէն այս ատուտ Գոնտօ
հեռագիր չկայ:

ՎՈՒՍԱՆԴՆՈՒՊՈՒՄ			
ԵՆՉԱՄԵ ՌՈՍՏՈՒՄԻ			
6 նոյ. ուրաթ իրիկուն	44	30	
7 » շաբաթ առաւօտ			
բացուեցաւ		44	43
կէս օր		44	20

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ընդհանուր Ժողովը երեկ իր տա-
ներաւը նիստն ըրաւ: Գաղթիոյ եկե-
ղեցին ընդ նախագահութեամբ Սըր-
րազան Պատրիարքին եւ ներկայու-
թեամբ 60 էն աւելի երեսփոխանաց:

Ստանը բացուեցաւ: Օրոշան է-
ֆէնտի մէկ նամակը կարգացուելով,
որով ընդհանուր Ժողովը տեսնապէ-
տութեան հրաժարումը կը կրկնէր իր
զբաղմանց ծանուցութեան պատճառաւ:
Ժողովը դարձեալ չընդունեց հրաժա-
րականը:

